

Transparantie gemeentebestuur liet te wensen over bij ontwikkeling Amare

De Haagse rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de ontwikkeling en realisatie van het Onderwijs- en Cultuurcomplex 'Amare' in het centrum van Den Haag. De rekenkamer concludeert dat het college onvoldoende transparant geweest is over de kosten van het complex. Deze kosten zijn door het college steeds lager voorgesteld dan ze in werkelijkheid waren. De gemeenteraad heeft voor de ontwikkeling en realisatie van Amare in 2014 € 177,4 mln. ter beschikking gesteld en gaf daarbij ook aan wat voor dit bedrag gerealiseerd moest worden. Een aantal onderdelen van het complex is door het college echter uit andere middelen betaald. Ook na het verhogen van het investeringskrediet in 2018 tot € 210,9 mln. zijn er nog kosten voor het complex die buiten het zicht van de gemeenteraad zijn gehouden. Wij ramen de totale kosten voor ontwikkeling en realisatie nu op € 223,3 mln. Na aanleiding van dit onderzoek beveelt de rekenkamer daarom aan dat het college en de gemeenteraad de bepalingen uit de gemeentewet met betrekking tot het afleggen van verantwoording over het gevoerde bestuur en de informatieplicht van het college uitwerken in duidelijke regels. Het college en de gemeenteraad zouden hierover ook jaarlijks met elkaar in gesprek moeten gaan. Het college erkent in zijn reactie op ons onderzoek dat de informatie over de realisatie van het Onderwijs- en Cultuurcomplex duidelijker had kunnen zijn.

Ook concludeert de rekenkamer dat de manier waarop het college als opdrachtgever is opgetreden, heeft bijgedragen aan de stijging van de kosten voor het gebouw. Bij de gebruikte geïntegreerde contractvorm, waarbij het ontwerp, de bouw en het onderhoud in één keer worden aanbesteed, is het van belang in het programma van eisen duidelijk aan te geven waar het gebouw aan moet voldoen. De opdracht gaat naar de aannemer die gegeven het programma van eisen voor wat betreft het ontwerp, de bouw en het onderhoud de beste prijs-kwaliteitsverhouding biedt. Na gunning gaat de aannemer aan de slag met de verdere uitwerking van het ontwerp. De opdrachtgever dient dan alleen nog te controleren of het ontwerp voldoet aan de gestelde eisen. Tijdens het ontwerpproces voor het OCC heeft het gemeentebestuur aan de culturele instellingen die zich in het OCC gaan vestigen, echter ruimte gegeven om nieuwe eisen in te brengen. De opdracht voor de aannemer werd daarmee veranderd, waardoor de kosten stegen. De rekenkamer beveelt dan ook aan om in de toekomst beter af te wegen of een dergelijke geïntegreerde vorm van opdrachtverlening wel past bij wat de gemeente wil bereiken.

Het ontbreekt de gemeenteraad verder aan een overzicht van de totale structurele kosten van het OCC, namelijk wat het project de gemeente per jaar gaat kosten nadat het gebouw is opgeleverd. Niet goed zichtbaar is bijvoorbeeld wat de gemeente en de stichting Dans en Muziek Centrum bijdragen aan de huisvesting voor het Koninklijk Conservatorium. Ook concludeert de rekenkamer dat er meer geld in de meerjarenbegroting wordt toegekend aan het afschrijven van de investering dan daadwerkelijk nodig is. Het gevolg is dat er binnen de gemeente jaarlijks geld 'vrijvalt' dat niet nodig is voor de kosten die de gemeente maakt voor het OCC. Gemiddeld is dit over een periode van 40 jaar € 3,92 miljoen per jaar. De rekenkamer beveelt op dit punt aan in de toekomst bij het begroten van afschrijvingskosten uit te gaan van de werkelijke gemiddelde kosten per jaar.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de rekenkamer Den Haag, de heer Thijs Bosma / 0652098337 / thijs.bosma@denhaag.nl

Het volledige rapport en een explainer video met de belangrijkste uitkomsten zijn te vinden op: www.rekenkamerdenhaag.nl/onderzoeken/publicatie-onderwijs-en-cultuurcomplex